

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/71/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216206676
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7216206676.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudkýň JUDr. Aleny Mikovej a JUDr. Anny Slovinskej v spore žalobcu Z. E. nar. XX.X.XXXX, bytom Za dolným mlynom XX/XX, Q. - R., proti žalovaným 1. Y. L., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom I. 1, Q., 2. D. Q., nar. X.X.XXXX, trvale bytom J. XX, Q., o zaplatenie 1 750 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 12. decembra 2017 č.k. 10C/169/2016-74

rozhodol:

P r i p ú š ť a späťvzatie žaloby voči žalovanému v 1. rade, v tejto časti z r u š u j e zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie a konanie voči žalovanému v 1. rade zastavuje.

N e p r i p ú š ť a zmenu žaloby v časti o rozšírenie istiny žalovanej pohľadávky o sumu 210 € a v časti príslušenstva o úroky z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.960 € od 11.3.2016 až do zaplatenia.

M e n í výrok rozsudku o zamietnutí žaloby voči žalovanej v 2. rade tak, že žalovaná v 2. rade je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.750 € v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade žiadnej strane sporu nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice II (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom uvedeným v záhlaví zamietol žalobu, ktorou žalobca uplatňoval nárok na úhradu nájomného v sume 1.750 €, na zaplatenie ktorého žiadal zaviazat žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne dôvodiac, že žili v prenajatom byte v spoločnej domácnosti ako druh a družka.

2. Súd prvej inštancie právne posudzoval vec podľa § 685 ods. 1, § 686 ods. 1, § 511 Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“) a po zistení, že predložené zmluvy o nájme uzavreté medzi žalobcom a žalovanými nie sú podpísané, prijal záver, že medzi stranami sporu boli uzavreté ústne zmluvy o nájme bytovej jednotky v rodinnom dome žalobcu, so žalovaným v 1.rade na obdobie od 1.9.2015 a so žalovanou v 2.rade na čas od 1.7.2014, u každého s mesačným nájomným 100 €. Zohľadnil vyjadrenia žalobcu, že žalovaní byt užívali do 28. 2. 2016, a že žalovaný v 1.rade mal zaplatiť nájomné od 1.9.2015 do 28.2.2016 v sume 600 € a žalovaná v 2.rade za obdobie od 8.7.2014 do 28.2.2016 v sume 1.790 €, pričom uhradili len 640 €. Súd prvej inštancie vychádzal zo záveru, že každý so žalovaných bol samostatným nájomcom bytovej jednotky, keď nemal za preukázaný vznik spoločného záväzku podľa § 511 OZ a len fakt, že žalovaní podľa tvrdenia žalobcu žili v bytovej jednotke ako druh družka takýto spoločný a nerozdielny záväzok nezakladá. Žalovaní sa k žalobe nevyjadrili, procesné úkony súdu boli

vo vzťahu k ich osobám realizované v súlade s § 106, §111, § 112, §116 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“). Nakoľko žalobca neuviedol, ktorý zo žalovaných a v akom rozsahu sa podieľal na úhrade nájomného v sume 640 €, súd prvej inštancie zamietol žalobu pre neunesenie dôkazného bremena dôvodiac, že nebolo zrejmé, aký podiel z celkového nároku si žalobca voči každému zo žalovaných uplatňuje.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Podľa obsahu odvolania uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP, tj že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca v odvolaní opätovne uvádzal, že žalovaní žili v spoločnej domácnosti ako druh a družka, „spali v jednej posteli, varili v jednom hrnci“, pričom žalovaný v 1.rade mal na nájomnom uhradiť sumu 600 €, ktorú aj uhradil a žalovaná v 2.rade uhradila len 40 €. V odvolacom konaní žiadal, aby súd uložil žalovanej v 2. rade povinnosť zaplatiť mu 1.960 € s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 11.3.2016 až do zaplataenia a žalobu voči žalovanému v 1.rade vzal v celom rozsahu späť.

4. Žalovaní nedoručili žiadne vyjadrenie k odvolaniu ani neuplatnili námietky voči späťvzatiu žaloby. Aj v odvolacom konaní boli procesné úkony súdu vykonávané postupom podľa §106, §111, § 112 CSP.

5. V rozsahu, v ktorom vzal žalobca späť žalobu po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd postupoval podľa § 370 CSP, podľa ktorého odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

6. Zohľadňujúc procesný úkon žalobcu, voči ktorému protistrana nenamietala, odvolací súd pripustil späťvzatie žaloby voči žalovanému v 1. rade, a v tomto rozsahu zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavil.

7. Predmetom odvolacieho konania ostal nárok žalobcu na uspokojenie pohľadávky na nájomnom voči žalovanej v 2.rade.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné v rozsahu danom § 379 a § 380 CSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov na nariadenom pojednávaní dňa 28. 6. 2018, na ktorom zopakoval dokazovanie (§ 384, § 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je opodstatnené.

9. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli ani nevyšli počas konania inak najavo, alebo naopak, ak súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané, či vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenia ide aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, §193 a §205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

10. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil súd iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak, nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

11. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávne skutkové zistenia a dopustil sa tiež nesprávneho právneho posúdenia veci. Pretože neboli splnené podmienky na potvrdenie, ani na zrušenie rozsudku v časti, ktorá ostala predmetom odvolacieho

prieskumu, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie po doplnení dokazovania na nariadenom pojednávaní zmenil (§ 388 CSP).

12. Na odvolacom pojednávaní žalobca zopakoval, že žalovaní v 1. a 2.rade žili v spoločnej domácnosti ako druh a družka, pričom žalovaná v 2.rade užívala bytovú jednotku v rodinnom dome najprv samostatne, neskôr sa k nej nasťahoval žalovaný v 1.rade. Nájomné zmluvy boli vyhotovené a podpísané iba žalobcom, nakoľko žalovaní ich písomné vyhotovenie nevyžadovali.

13. Podľa § 685 ods. 1 OZ, nájom bytu vzniká nájomnou zmluvou, ktorou prenajímateľ prenecháva nájomcovi za nájomné byt do užívania, a to buď na dobu určitú, alebo bez určenia doby užívania; nájomná zmluva spravidla obsahuje aj opis príslušenstva a opis stavu bytu. Nájom bytu je chránený; ak nedôjde k dohode, možno ho vypovedať len z dôvodov ustanovených v zákone.

14. Podľa § 686 ods. 1 OZ, nájomná zmluva musí obsahovať označenie predmetu a rozsahu užívania, výšku nájomného a výšku úhrady za plnenia spojené s užívaním bytu alebo spôsob ich výpočtu. Mala by tiež obsahovať aj opis príslušenstva a opis stavu bytu. Ak sa nájomná zmluva neuzavrela písomne, vyhotoví sa o jej obsahu zápisnica.

15. Podľa § 686 ods. 2 OZ, ak doba nájmu nie je dohodnutá, predpokladá sa, že zmluva o nájme sa uzavrela na dobu neurčitú.

16. Podľa § 700 ods. 1, 2 OZ byt môže byť v spoločnom nájme viacerých osôb, spoloční nájomcovia majú rovnaké práva a povinnosti. Spoločný nájom vzniká tiež dohodou medzi doterajším nájomcom, ďalšou osobou a prenajímateľom.

17. Podľa § 701 ods. 2 OZ z právnych úkonov týkajúcich sa spoločného nájmu bytu sú oprávnení a povinní všetci spoloční nájomcovia spoločne a nerozdielne.

18. Podľa § 511 OZ, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté, alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich, ak dlžník splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

19. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, podľa § 685 ods. 1, § 686 ods. 1 OZ predpokladom uzavretia nájomnej zmluvy je dohoda o podstatných náležitostiach týkajúcich sa označenia predmetu a rozsahu užívania, výšky nájomného a úhrad spojených s užívaním bytu, keď predpokladom platnosti právneho úkonu nie je dodržanie písomnej formy právneho úkonu. Pre zachovanie písomnosti právneho úkonu sa vyžaduje, aby zmluva bola vyhotovená v písomnej forme a potvrdená podpisom oboch zmluvných strán (§ 40 OZ). Pretože na písomne vyhotovených zmluvách o nájme sa nachádzal iba podpis žalobcu a absentoval podpis nájomcov, dôvodne usudzoval súd prvej inštancie na to, že medzi stranami sporu bola uzavretá zmluva o nájme iba v ústnej forme, potom, čo sa zmluvné strany dohodli na podstatných náležitostiach právneho úkonu. Ak však súd prvej inštancie konštatoval vznik záväzkového vzťahu v ústnej forme, nezohľadnil fakt vyplývajúci z vyjadrení žalobcu, že žalovaní ako druh a družka užívali spoločne totožnú bytovú jednotku. Ak dospel k záveru, že bola uzavretá ústna nájomná zmluva k bytovej jednotke užívanej viacerými osobami v postavení osôb blízkych (§116 OZ), ktoré skutočnosti neboli nijako spochybnované, nevysvetlil z akých dôvodov nebolo možné usudzovať na vznik spoločného nájmu bytu v ústnej forme, čomu zodpovedal aj spôsob uplatnenia nároku žalobcom. Právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom (§ 35 ods. 2 OZ). Pokiaľ je za základ nároku považovaný úkon urobený v ústnej forme, na jeho obsah je potrebné usudzovať prihliadajúc na všetky zistené skutočnosti, nielen existenciu samostatných listinných vyhotovení zmluvy, osobitne v situácii, ak listiny boli vyhotovené ako v tomto prípade, osobou odborne práva neznalou.

20. Zohľadňujúc vyjadrenia žalobcu o pravdivosti ktorých nebolo dôvod pochybovať, pretože z konania nevyplývali žiadne skutočnosti objektívne spochybňujúce dôveryhodnosť nároku uplatneného žalobou, odvolací súd dospel k záveru, že na základe nájomnej zmluvy uzavretej v ústnej forme, bola žalovaná v 2. rade nájomníčkou bytovej jednotky v rodinnom dome žalobcu v období od 8.7.2014 do 31.8.2015 a

v čase od 1.9.2015 do 28.2.2016 boli žalovaní v súlade s § 700 OZ spoločnými nájomcami bytu, z titulu čoho za uvedené obdobie boli povinní na plnenie nájomného dielom spoločným a nerozdielnym (§701 ods. 2, § 511 OZ). Žalovaná v 2.rade tak zodpovedá za splnenie záväzkov v uplatňovanom rozsahu 1.750 € v časti titulom neuhradeného nájomného zo samostatného nájomného vzťahu a v zostatku titulom nájomného založeného na spoločnom nájme bytu so žalovaným v 1.rade. Za uvedené obdobie žalobca požadoval od žalovanej úhradu dlhu v celkovom rozsahu 1.790 € z čoho žalovaná zaplatila 40 €. Jej záväzok na zaplatenie nájomného tak ostal nesplnený v rozsahu žalovaných 1.750 €, ktoré boli žalobcovi priznané.

21. Aj keď obdobie užívania bytu žalovanou v 2.rade za čas od 8.7.2014 do 28.2.2016 predstavuje 20 mesiacov, čo pri dohodnutej výške nájomného predstavuje dlh na nájomnom v sume 2000 €, žalobca takto upravil svoju žalobu až v odvolacom konaní, keď žiadal o uloženie povinnosti žalovanej na úhradu sumy 1.960 € po zohľadnení zaplatených 40 €. Z nesplneného záväzku si uplatnil tiež právo na úroky z omeškania podľa § 517 OZ v rozsahu 5 % ročne z dlžnej sumy 1.960 € od 11.3.2016 až do zaplatenia. Návrh žalobca znamenal pri nezmenenom skutkovom stave požiadavku na finančné plnenie vo väčšom rozsahu než pôvodne uplatnil žalobou, čo sa z procesného hľadiska považuje za zmenu žaloby. Žalobu však v odvolacom konaní nie možné meniť (§ 371 CSP). V súlade s § 371 CSP odvolací súd nepripustil zmenu žaloby v dotknutej časti 210 € a úrokoch z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.960 € od 11.3.2016 až do zaplatenia, a rozhodol len v rozsahu pôvodne žalobou uplatneného nároku tak, ako ho žalobca vymedzil v konaní pred súdom prvej inštancie.

22. O trovách celého konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 a § 256 ods. 1 CSP. Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade žalobca procesne zodpovedná za zastavenie konania, preto mu nevznikol nárok na náhradu trov, žalovanému v 1. rade žiadne trovy konania nevznikli, z ktorých dôvodov odvolací súd nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnej z dotknutých strán sporu.

23. Žalobca dôvodne uplatnil nárok voči žalovanej v 2.rade, v ktorom konaní bol v celom rozsahu procesne úspešný, preto mu podľa § 255 CSP bola priznaná náhrada trov konania v plnom rozsahu. V súlade s § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).